

Ocena pracy nauczyciela – ewolucja procedur oceniania

26.02.2019 r.

Mazowieckie Samorządowe Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
Wydział w Radomiu

LESZEK ZALEŚNY

PRZEPISY :

1. ustawa z 26 stycznia 1982 r – **Karta Nauczyciela** (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm. w 2018 r. poz. 2245)
2. ustawa z 14 grudnia 2016 r. - **Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, poz. 1000, poz. 1290, poz. 1669 i poz. 2245)

PRZEPISY:

ustawa z 14 grudnia 2016 r.

- **Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe**
- **(Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm. poz. 949 i poz. 2203, ze zm. w 2018 r. poz. 2245)**
- przepisy przejściowe - tzw. I MAŁA KN – art. 220-255 uPwu-PO (losy nauczycieli szkół przekształcanych)

PRZEPISY:

ustawa z 27 października 2017 r. **o finansowaniu zadań oświatowych** (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203 ze zm. w 2018 r. poz. 2245) – zmienia 13 ustaw, w tym szczególnie ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela,

- przepisy przejściowe - tzw. II MAŁA KN – art. 123-144 ufzo (obowiązki nauczycieli, ocena pracy i awans zawodowy)

PRZEPISY:

USTAWA

22 listopada 2018 r.

o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

(Dz. U. z 2018 r. poz. 2245, ze zm. w 2018 r. poz. 2432)

- ustawa zawiera 170 artykułów i zmienia 46 ustaw.
- zawiera przepisy przejściowe dotyczące nauczycieli przekształcanych placówek oraz oceny - tzw. III MAŁA KN – art. 68-76 i art. 78, art. 140-142 (13 artykułów)

Rozporządzenie MEN

z dnia 29 maja 2018 r.

w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. poz. 1133 ze zm. w 2019 r. poz. 5)

- (art. 6a ust. 12 Karty Nauczyciela).

Rozporządzenie MEN z dnia 9 grudnia 2016 r.

w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego (Dz. U. poz. 2035 oraz z 2017 r. poz. 2043), które straciło moc z dniem 1 września 2018 r.

Praca nauczyciela podlega ocenie. Oceny pracy nauczyciela dokonuje się:

- 1) po zakończeniu stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego,
- 2) po zakończeniu dodatkowego stażu,
- **3) co 5 lat pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego.**

W przypadku gdy termin **5 lat** upływa w okresie odbywania przez nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego stażu na kolejny stopień awansu zawodowego, oceny pracy dokonuje się po zakończeniu tego stażu.

W razie usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 3 miesiące, termin **5 lat** ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

- (art. 6a ust. 1-1b Karty Nauczyciela).

W przypadku zmiany miejsca zatrudnienia nauczyciela ocena pracy jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie roku od dnia podjęcia pracy w danej szkole, a termin **5 lat** ulega odpowiednio przedłużeniu.

Ocena pracy nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego, nauczyciela dyplomowanego może być także dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

- 1) nauczyciela,
- 2) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli - kuratora oświaty,
- 3) organu prowadzącego szkołę,
- 4) rady szkoły,
- 5) rady rodziców.
- (art. 6a ust. 1c i 1d Karty Nauczyciela).

Kryteria oceny pracy nauczyciela dotyczą stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy - Prawo oświatowe i obejmują wszystkie obszary działalności szkoły odpowiednio do posiadanego stopnia awansu zawodowego.

Kryteria oceny pracy dyrektora szkoły dotyczą stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 7 oraz w art. 68 ust. 1, 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, a w przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych - także obowiązków określonych w art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy- Prawo oświatowe.

Na ocenę pracy nauczyciela i dyrektora szkoły nie mogą mieć wpływu jego przekonania religijne i poglądy polityczne, a także odmowa wykonania przez niego polecenia służbowego, gdy odmowa taka wynikała z uzasadnionego przekonania, że wydane polecenie było sprzeczne z dobrem ucznia albo dobrem publicznym.

- (art. 6a ust. 1e – 1g Karty Nauczyciela).

Dyrektor szkoły jest obowiązany dokonać oceny pracy nauczyciela w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku, a w przypadku oceny pracy dokonywanej z własnej inicjatywy oraz **„w przypadku 5 lat”** - w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia powiadomienia nauczyciela na piśmie o rozpoczęciu dokonywania oceny jego pracy.

W przypadkach zakończenia stażu lub stażu dodatkowego, dyrektor szkoły jest obowiązany dokonać oceny pracy nauczyciela w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania.

Do wymienionych okresów nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 14 dni, oraz okresów ferii szkolnych wynikających z przepisów w sprawie organizacji roku szkolnego, a w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach, w których nie są przewidziane ferie szkolne - okresów urlopu wypoczynkowego trwającego nieprzerwanie co najmniej 14 dni kalendarzowych.

- (art. 6a ust. 2 – 2b Karty Nauczyciela).

Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:

- 1) ocena wyróżniająca;
  - 2) ocena bardzo dobra;
  - 3) ocena dobra;
  - 4) ocena negatywna.
-
- (art. 6a ust. 4 Karty Nauczyciela).

Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, który przy jej dokonywaniu:

- 1) zasięga opinii rady rodziców, z wyjątkiem szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców,
- 2) w przypadku nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego - zasięga opinii opiekuna stażu o dorobku zawodowym nauczyciela za okres stażu,
- 3) może zasięgnąć opinii samorządu uczniowskiego,
- 4) na wniosek nauczyciela zasięga, a z własnej inicjatywy może zasięgnąć opinii właściwego doradcy metodycznego na temat pracy nauczyciela, a w przypadku braku takiej możliwości - opinii innego nauczyciela dyplomowanego lub mianowanego, a w przypadku nauczyciela publicznego kolegium pracowników służb społecznych - opinii opiekuna naukowo-dydaktycznego.
- (art. 6a ust. 5 Karty Nauczyciela).

Oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej sześciu miesięcy dokonuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny dokonuje oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej sześciu miesięcy po zasięgnięciu opinii rady szkoły i zakładowych organizacji związkowych działających w tej szkole.

- *(art. 6a ust. 6 i 7 Karty Nauczyciela).*

Nauczyciel, po ustaleniu oceny jego pracy, otrzymuje kartę oceny pracy zawierającą ocenę pracy, jej uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny.

Od ustalonej oceny pracy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, przysługuje:

- 1) nauczycielowi - prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora szkoły, do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli - prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora placówki, do kuratora oświaty;
- 2) dyrektorowi szkoły, nauczycielowi, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczycielowi pełniącemu w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej sześciu miesięcy - prawo złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny jego pracy do organu, który tę ocenę ustalił.
- (art. 6a ust. 8a i 9 Karty Nauczyciela).

Odwołanie albo wniosek o ponowne ustalenie oceny pracy rozpatruje zespół oceniający powołany przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny (możliwość wysłuchania nauczyciela).

Organ ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy, po rozpatrzeniu odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy przez zespół oceniający:

- 1) podtrzymuje ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, albo
- 2) uchyla ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, oraz ustala nową ocenę pracy nauczyciela, albo
- 3) uchyla ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, oraz przekazuje sprawę do ponownego ustalenia oceny pracy, jeżeli ocena pracy została dokonana z naruszeniem prawa.

Ocena pracy ustalona przez organ odwoławczy jest ostateczna.

- (art. 6a ust. 10, 10a i 10c Karty Nauczyciela).

- 1. Dyrektor szkoły przekazuje odwołanie od oceny pracy nauczyciela do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania odwołania.
- Dyrektor szkoły dołącza pisemne odniesienie się do zarzutów podniesionych w odwołaniu.
- 2. Odwołanie od oceny pracy nauczyciela rozpatruje zespół oceniający powołany przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
- 3. Zespół oceniający rozpatruje odwołanie od oceny pracy po uprzednim wysłuchaniu nauczyciela, który wniósł odwołanie. Organ odwoławczy, nie później niż 5 dni roboczych przed terminem posiedzenia zespołu oceniającego, na którym nauczyciel ma zostać wysłuchany, zawiadamia nauczyciela o posiedzeniu. Niestawienie się nauczyciela, mimo prawidłowego zawiadomienia o posiedzeniu, nie wstrzymuje rozpatrywania odwołania przez zespół oceniający i wydania rozstrzygnięcia.
- (§ 10 ust. 1, 2 i 7 rozporządzenia z 2018 r.)

MEN, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich odpowiednio - MKiDN oraz MS, w porozumieniu z MEN, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb dokonywania oceny pracy nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, szczegółowy zakres informacji zawartych w karcie oceny pracy, skład i sposób powoływania zespołu oceniającego oraz szczegółowy tryb postępowania odwoławczego, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania pracy przez nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, a w przypadku nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze także wykonywania obowiązków związanych z zajmowanym stanowiskiem, zróżnicowania szczegółowych kryteriów oceny pracy dla poszczególnych stopni awansu zawodowego oraz uwzględnienia w szczegółowych kryteriach oceny pracy dokonywanej po zakończeniu stażu stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela.

- (art. 6a ust. 12 Karty Nauczyciela).

Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240 oraz z 2017 r. poz. 2371) albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, ustala regulamin określający wskaźniki oceny pracy nauczycieli, odnoszące się do poziomu spełniania poszczególnych kryteriów oceny pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz uwzględniające specyfikę pracy w danej szkole.

- (art. 6a ust. 14 -18 Karty Nauczyciela — **uchylone 1.01.2019 r.**).

- 1. Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela, wszczętych po dniu 31 sierpnia 2018 r. i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.
- 2. Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczycieli, którzy w okresie od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. zakończyli staż na kolejny stopień awansu zawodowego, stosuje się przepisy dotychczasowe.

(art. 140 ustawy z 22.11.2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw).

- 1. Oceny pracy nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego dokonuje się po raz pierwszy na nowych zasadach **do dnia 31 sierpnia 2023 r.**, a jeżeli nauczyciel w tym okresie rozpocznie staż na kolejny stopień awansu zawodowego - po zakończeniu tego stażu.
- 2. Oceny pracy nauczyciela dyplomowanego dokonuje się po raz pierwszy na nowych zasadach **do dnia 30 czerwca 2022 r.**
- 3. Przepisów tych nie stosuje się do nauczycieli legitymujących się oceną pracy dokonaną na zasadach obowiązujących od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

*(art. 141 ustawy z 22.11.2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw **uchyla art. 123 ust. 2 i 3 uoFZO)***

- **Dodatek za wyróżniającą pracę przysługuje nauczycielowi dyplomowanemu legitymującemu się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz wyróżniającą oceną pracy dokonaną na zasadach obowiązujących od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., w okresie ostatnich trzech lat pracy, albo wyróżniającą oceną pracy dokonaną na nowych zasadach w okresie ostatnich trzech lat pracy.**
- *(art. 142 ustawy z 22.11.2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw **uchyla art. 133 ust. 3 uoFZO**)*

- Stażysta – 9 kryteriów
- Kontraktowy – 5 kryteriów
- Mianowany – 5 kryteriów
- Dyplomowany – 4 kryteria
- Kryteria oceny pracy nauczyciela, dokonywanej po zakończeniu stażu na kolejny stopień awansu nauczyciela, obejmują także stopień realizacji planu rozwoju zawodowego

Poziom spełniania każdego kryterium jest oceniany w skali od 0 do 3 punktów.

W przypadku ustalenia poziomu spełniania wszystkich kryteriów oceny pracy nauczyciela na poziomie:

- 1) 95% i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę wyróżniającą,
- 2) 80% i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę bardzo dobrą,
- 3) 55% i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę dobrą,
- 4) poniżej 55% – nauczyciel otrzymuje ocenę negatywną.
- (*§ 2-6 rozporządzenia z 2018 r.*)

Dyrektor szkoły – 15 kryteriów

- W przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kryteria oceny pracy dyrektora obejmują także kryteria określone w § 4 ust. 1 pkt 1–4 (nauczyciel mianowany) albo § 5 (nauczyciel dyplomowany), w zależności od posiadanego stopnia awansu zawodowego
- /mianowany – 5 kryteriów (pkt 2, nie dotyczy nauczyciela zatrudnionego w poradni psychologiczno-pedagogicznej, bibliotece pedagogicznej lub placówce doskonalenia nauczycieli)
- dyplomowany – 4 kryteria/
- W przypadku nierealizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kryteria oceny pracy dyrektora obejmują także kryteria określone w § 2 ust. 1 pkt 3 i 5 oraz § 4 ust. 1 pkt 2, (pkt 2, nie dotyczy dyrektora poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej lub placówki doskonalenia nauczycieli)
- (*§ 12 rozporządzenia z 2018 r.*)